

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Počáteční přírodovědná gramotnost předškolních dětí a její projektové využití
v mateřské škole

Autorka: Adéla Petrovická

Předložená bakalářská práce teoreticko - praktického charakteru má dostatečný rozsah 71 stran textu, dále obsahuje 9 příloh na 11 stranách. Je věnována problematice přírodovědné gramotnosti a využití metody projektové výuky v mateřské škole. Z hlediska potřeb organizování práce s dětmi zajímavým a dostatečně motivujícím způsobem je téma vhodně zvolené a pro předškolní vzdělávání využitelné. Vztah tématu bakalářské práce k environmentální výchově je aktuální. Cíl práce je vzhledem k zadání závěrečné práce jasně stanoven. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

Nejprve se autorka věnuje teoretickým otázkám – pojmu přírodovědná gramotnost a možnostem jejího osvojování. Kapitola 2 Didaktické zásady přírodovědné gramotnosti by dle mého názoru měla být nazvána „Didaktické zásady osvojování přírodovědné gramotnosti“, neboť uvádí řadu zásad, které je třeba při osvojování přírodovědné gramotnosti dodržovat. Kapitola 3 pojednává o Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání, pro jednotlivé vzdělávací oblasti předškolního vzdělávání jsou zde uvedeny vztahy k přírodovědné gramotnosti. Protože deklarovaným cílem bakalářské práce je vytvoření projektu, je kapitola 4 věnována projektové výuce a zvolenému postupu jeho realizace (v případě navrženého projektu třířázkový model učení E-U-R). Zmíněny jsou i další použité organizační formy a metody práce uplatnitelné při realizaci projektu. Teoretická část představuje dobrý základ pro zpracování praktické části.

Ke zpracování bakalářské práce byla použita řada zdrojů literárních (včetně cizojazyčných) a elektronických. Seznam obsahuje 21 položek. Požadavek na rozsah a vhodnost použité literatury a dalších zdrojů je splněn. Rovněž citace v textu odpovídají stanoveným požadavkům, autorka prokázala schopnost se zdroji pracovat.

Vlastní projekt „Pravěká tlupa v době kamenné“ je podrobně popsán v kapitole 5 (Návrh realizace projektu). Záměr obsahuje všechny potřebné náležitosti (cíle projektu obecné i dílčí, výstupy, organizace činností, případná rizika). Projekt byl realizován v mateřské škole Městské nemocnice v Městci Králové v září 2021, byl vytvořen pro heterogenní třídu s 28 dětmi. Průběh projektu byl rozložen do 10 dnů. Každý den je na stranách 30 až 62 pečlivě popsán, popis obsahuje návrh realizace a následné zdokumentování průběhu podle zvolené struktury: Cíl, co připravit předem, evokace, uvědomění, reflexe, podrobný rozbor pedagogických činností realizovaných během projektu. Shromážděné poznatky poskytují řadu zajímavých informací, zejména se jedná o rozbor pedagogických činností. Zde se hledají odpovědi na důležité otázky – např. co se dětem dařilo, co jim nešlo, co je nejvíce zaujalo, jak děti hodnotily projektový den, co se naučily apod. Je třeba pozitivně hodnotit doplnění textu zdařilými fotografiemi dokumentujícími řadu realizovaných činností, použitých materiálů, dětských výtvorů apod.

Po celou dobu projektu probíhala spolupráce s rodiči – viz kap. 5.4. V příloze 9 je dotazník pro rodiče, jeho vyhodnocení mohlo být dle mého názoru provedeno podrobněji, jak je pro zpracování dotazníků obvyklé. Projekt se zdařil, o čemž svědčí závěrečná reflexe projektu z pohledu autorky, dětí i rodičů a hodnocení v závěru na str. 67. Cíl bakalářské práce byl splněn.

Po formální stránce (stylistická a jazyková úprava) je diplomová práce zpracována přehledně. Mám pouze připomínku k ponechání překlepů v textu – lze odstranit pečlivější korekturou (str. 12: scietific – scientific, str. 21: mateřských – mateřských).

Otázky k obhajobě: Jaká je využitelnost této bakalářské práce pro praxi? Co lze především využít?

Diplomová práce splňuje požadované náležitosti, doporučuji přijmout ji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení

V Hradci Králové dne 7. 6. 2022

PhDr. Vladimír Václavík, Ph.D.